

Jak rozpoznać dręczenie

Wyzwiska, ośmieszanie i obraźliwe wiadomości też krzywdzą.

Trudności w nauce nie usprawiedliwiają poniżania.

Powtarzalność

Krzywdzenie wraca. Nie kończy się na jednym zdarzeniu.

Przewaga

Osoba krzywdząca wykorzystuje przewagę, np. siłę, pozycję w grupie lub wsparcie kolegów.

Trudność w obronie

Osoba krzywdzona boi się sprzeciwić albo obawia się odwetu po zgłoszeniu.

Skutki

Może się wycofywać, bać się szkoły lub unikać kontaktu z innymi.

Także pojedynczy akt przemocy wymaga reakcji.

Nie trzeba czekać, aż sytuacja się powtórzy.

Przy trwającej przemocy potrzebne są ochrona i interwencja dorosłych.

Mediacja rówieśnicza jest wtedy niewłaściwa.

DO ROZMOWY

Co w historii Maćka wskazuje na powtarzalność i przewagę?

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Zadanie „Teraz Ty bądź Sędzią! - nowe scenariusze, nowe możliwości” jest finansowane ze środków Ministra Edukacji Narodowej - Program Młodzi Obywatele.

Jak może pomóc świadek dręczenia

Zadbaj także o własne bezpieczeństwo.

1 Nie wzmacniaj krzywdzenia

Nie dołączaj do śmiechu i wyzwisk.
Nie rozsyłaj obraźliwych treści.

2 Zaproponuj wsparcie

Porozmawiaj spokojnie z osobą krzywdzoną.
Możesz zaproponować wspólne zgłoszenie.

3 Powiedz zaufanemu dorosłemu

Opisz, co się dzieje i czy się powtarza.
Powiedz także o obawie przed odwetem.

4 Gdy pomoc nie nadchodzi

Zgłoś problem ponownie innemu dorosłemu:
wychowawcy, pedagogowi, psychologowi
lub dyrektorowi szkoły.

Zatrzymanie przemocy jest zadaniem dorosłych.

Gdy ktoś jest w bezpośrednim niebezpieczeństwie, natychmiast wezwij dorosłego. W zagrożeniu życia lub zdrowia dzwoń pod numer 112.

DO ROZMOWY

Komu i jak zgłosić problem w naszej szkole?

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Zadanie „Teraz Ty bądź Sędzią! - nowe scenariusze, nowe możliwości” jest finansowane ze środków Ministra Edukacji Narodowej - Program Młodzi Obywatele.

Reakcja świadka

Przykładowa sytuacja. To nie jest scena z filmu o Maćku.

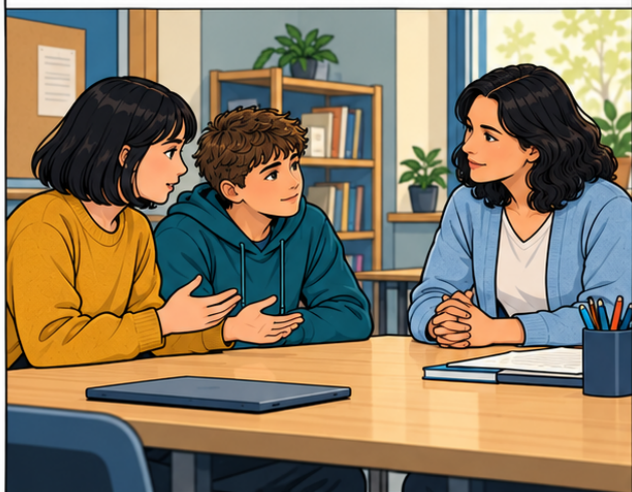
1 Widzę, że kolega jest wielokrotnie poniżany. Zaczyna unikać innych.

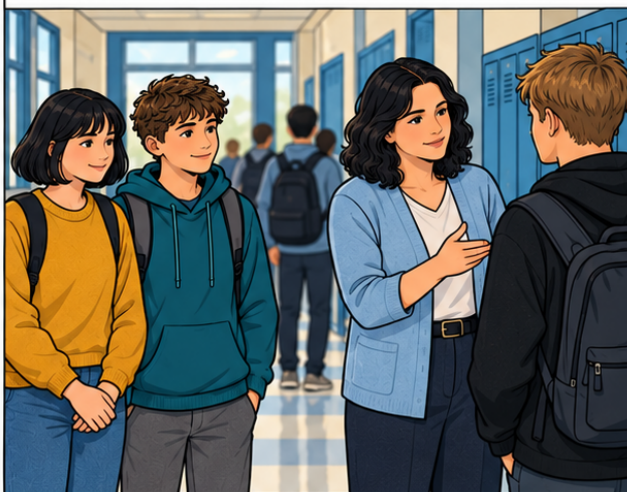
2 Nie musisz być z tym sam. Mogę pójść z tobą do wychowawcy.

3 Poniżanie się powtarza. Kolega boi się odwetu. Potrzebna jest pomoc.

4 Zadbam o twoje bezpieczeństwo. Sprawdzę, czy sytuacja się poprawia.

**Zgłoszenie uruchamia pomoc.
Dorośli muszą zatrzymać przemoc.**

Co zrobiła koleżanka? Za co odpowiada dorosły?

Po czym poznamy, że osoba krzywdząca zmieniła zachowanie?

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Zadanie „Teraz Ty bądź Sędzią! - nowe scenariusze,
nowe możliwości” jest finansowane ze środków
Ministra Edukacji Narodowej - Program Młodzi Obywatele.